

АТОМНИК України

№42 (933) 18 жовтня 2018 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ

У НАШИХ СЕРЦЯХ

18 жовтня минає сорок днів як пішов із земного життя Олександр Валентинович Юркін — фундатор і активний подвижник створення і розбудови Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України, однієї із авторитетних і впливових громадських організацій, яку він очолював 13 років. Звичайні спілчані, господарські керівники, державні діячі знали його, поважали і пам'ятають як людину великої сили волі, талановитого організатора, цілеспрямовану, щедру і багату на добро, принципового і вірного борця за гідність людини праці, генератора ініціатив та ідей, які слугували спілчанам і профспілці загалом.

Таку ж людину політику Олександр Валентинович діяльно проводив три знакових роки, 2005–2008-й, на посту Голови Федерації професійних спілок України. Взагалі, хто працю-

вав з ним або довелося спілкуватися, відзначали такі його риси, як демократичність, колегіальність при прийнятті рішень, твердість, а за потреби й категоричність з обстоювання прав та інтересів спілчан. Ще на початку свого обрання лідером ФПУ він, зокрема, наголошував, що «Федерація профспілок України зобов'язана знайти нові форми і методи роботи на сучасному етапі розвитку суспільства для досягнення європейського рівня оплати праці, соціальних стандартів для членів профспілок, усіх працівників, забезпечення єдності профспілкового руху». Це не просто були гарні слова, а основний принцип, яким керувався у своїй роботі Олександр Валентинович Юркін.

Світла пам'ять про нього завжди буде у серцях тих, хто його знав і працював поруч з ним.

Працівники редакції «Атомника України» вшановують світлу пам'ять турботливої і доброї людини — щирого прихильника і друга газети.

Валерій МАТОВ, Председатель Атомпрофсоюза Украины: «Беспокойному времени в самый раз оказался его беспокойный характер»

Атомпрофсоюз образовался вскоре после провозглашения независимости Украины — 23 января 1992 года. Сначала в него вошли пять атомных электростанций. Мы же, атомщики-промышленники, присоединились несколькими месяцами позже, потому что, по сути, предприятия Днепродзержинской площадки и Желтых Вод «замыкались» непосредственно на Москву, а атомщики Украины были украинской частью профсоюза атомщиков СССР. На тот период нас, промышленников, было около 50 тысяч человек — практически 50 процентов создаваемого профсоюза.

Уже с начала его создания мы отметили Атомпрофсоюз, который отличали от постсоветских «вялых» профсоюзных заговор, потенциал и темпы, под которыми группировались структуры нового профсоюза. Заслуга в этом, прежде всего, самого Александра Юркина, его энергичности и инициативности. У него идеи рождались на лету. В тот период, когда одно рушилось, другое создавалось, ситуация в стране стремительно менялась, очень важными оказались такие его качества, как смелость, быстрая реакция, чуткость ко всему передовому и новому, а также умение тут же находить решение проблемы, корректировать ее в соответствии с изменяющимися условиями. Беспокойному времени в самый раз оказался его беспокойный характер: ситуация поменялась, сразу собрались, поехали, порешали, отбили.

Были, конечно, и холодные обороты, молодой был, где-то не хватало опыта. Но без этого. Однако его зазор, энергия стали тем, что организовало и, в конце концов, сплотивало атомщиков, у которых, надо сказать, не было такой системности, как в Средмаше, такой четкой дисциплины и субординации.

Сыграла свою роль его открытость и контактность, то, что он много встречался с людьми, беседовал. И я с ним часто встречался, еще до того, как стал его заместителем. Благодаря этому Юркин находил заряженных на результат людей и формировал действительно прочный костяк организации. Очень плотно работали с государственными структурами, благодаря чему, например, одними из первых в стране погасили задолженности по заработной плате, отменили в отрасли зачеты и бартеры.

Основы функционирования профсоюза, единой стратегии, нормативные документы по структуре — все это решалось параллельно. Когда только создавалось ЦК, не было помещений, уже внедрялись новые, совершенно незнакомые формы работы, те, что сегодня для нас кажутся обыденными. Например, на предприятиях была внедрена модель управления через институт представителя профсоюза.

Уже через несколько месяцев после создания профсоюза, 9 июня, ЦК создает страховую компанию «Энергополис» для членов профсоюза. В следующем месяце — добровольное сообщество «Атомспорт». А для защиты имущества — АО «Атомпрофздравница». В 1993-м, через год после создания профсоюза, уже работала (совершенно новое на то время) компьютерная сеть, для профсоюзных организаций была организована электронная почта, чтобы вовремя передать не только отраслевую профсоюзную документацию, но и текущие официальные документы министерства, Кабмина. Свежую информацию профсоюзники стали получать раньше хозяйственников.

Это формировало веру в то, что мы действительно многое можем. И сделано было многое. Сегодня Атомпрофсоюз «паспортизирован», он узнаваем и воспринимаем на любом, в том числе и международном уровне.

Олексій ЛИЧ, заступник Голови Атомпрофспілки України—голова ППО НАЕК «Енергоатом»: «Ми йшли по життю разом»

Я уперше побачив Олександра Юркина ще до аварії, він був комсомольським ватажком, а Чорнобильська атомна електростанція — це була комсомольська будова, на яку направляли молодих та ініціативних. У Будинку культури, де в бібліотеці працювала моя дружина і куди я часто навідувався, спостерігав цю запальну молодь, якою керував Юркін. Я одразу його виділив. Завжди виступав на конференціях, на зборах. Був помітним.

У 1986 році, після аварії на ЧАЕС, побачив Юркина зовсім в іншому статусі. Мала приїхати якась висока комісія, й у підвалі станції, де був штаб цивільної оборони, молодий тендітний хлопцев ретельно тер підлогу шваброю перед приходом цієї делегації. Я спочатку не впізнав, а потім з подивом зрозумів, що це молодіжний лідер займається такою роботою. Підлогу треба було протирати весь час, тому за шваброю бралися всі — і керівники, і робітники, і він взявся: треба, то треба.

А потім, уже у вересні 1989-го, коли я був обраний головою профспілкового комітету електроцеху ЧАЕС, а Олександр Юркін працював на об'єкті «Укриття», ми почали більше спілкуватися. А з поверненням Юркина на ЧАЕС і обранням його головою профспілкової організації станції я став його заступником. А далі, увесь час, ми йшли по життю разом.

Стільки у нього було енергії! Важко було за ним встигати. Я забув, що таке сім'я, що таке вчасно повертатися додому, діти фактично росли без батька: приходив, коли спали, йшов на роботу — ще спали. На той час на Чорнобильській атомній станції було надзвичайно бага-

то проблем: із заселенням персоналу в місті Славутичі, із забезпеченням їх усім необхідним, починаючи від талонів на харчування до меблів. Вихідних практично не було. А Юркін і сам не відпочивав і нам не давав.

Потім було його рішення про створення Атомпрофспілки — нове і сміливе, адже на той час, після здобуття незалежності Україною, ми вже увійшли до складу профспілки енергетиків. І не просто створити профспілку, яка б вирішувала специфічні проблеми атомників, яких збиралася вже ціла купа, а профспілку з новою структурою — з чіткою дволанковою системою, без обкомів, райкомів, міськкомів. В Україні такого ще не було! Багато з цього приводу дискутували, у тому числі й на рівні Федерації, й на рівні ЦК енергетиків. Вони переконували: не потрібно нічого ламати, змінювати.

Олександр Юркін бачив на багато кроків вперед, час підтвердив доцільність його рішень. Проте щоб досягти задумане, необхідне було уміння переконувати інших. Як вести перемовини, у Олександра Валентиновича треба вчитися, вчитися і вчитися багатьом нашим профспілковим керівникам. «Ми приречені на успіх лише тоді, коли самі в це віримо, лише тоді ми зможемо переконати тих, з ким ведемо переговори. В іншому разі ми приречені на поразку», — казав він.

Його кредо в роботі було: «step by step». Не просто безоглядно розпочинав якісь дії: спочатку ставив мету, а потім шукав способи досягнення. Усе прораховував. Так було прийнято рішення про протести у 1996–1998 роках). Ми від плану

ніде не відступили. Але до цього було вивчено всі законодавчі акти, нормативні документи. Атомники якраз і відрізнялися тим, що були законослухняні, чітко дотримувалися норм, правил і стандартів. Це було перенесено і на профспілкову роботу.

У той час коли звідусіль чулися заклики: «Та давайте вже щось робити!», ми півроку готувалися до початку протестів. Спочатку було відкрито два колективних трудових спори: на Запорізькій АЕС і на Чорнобильській. Потім були переговornі процедури щодо їх вирішення. І коли ми пересвідчилися, що колективний трудовий спір на рівні атомних станцій не дає результату, перейшли на інший рівень.

Я пам'ятаю наші засідання, і терпіння Олександра Валентиновича, коли Нур Нігматулін, президент НАЕК, казав: «Ви нічого не доб'єтесь, це така система, вона у цілому в державі працює. Бартери, взаємозаліки — це рішення уряду...».

Вислухали президента Компанії і почали вимагати його звільнення. Коли зрозуміли, що немає підтримки у міністерстві, почали вимагати звільнення міністра. Зрештою, так і сталося — обох звільнили. Хоча, я розумію, там були дещо інші причини, але можновладці заговорили: «Ви знаєте, ці атомники щось можуть. Мабуть, краще сісти з ними за стіл переговорів».

Витримка — це особлива риса характеру Юркина. Він любив вислів: «Коли йдуть перемовини, гармати мовчать».

Так, під час наших акцій протесту, пікетування Кабінету Міністрів, ми з Юркиним прийшли до кабінету прем'єра, на той час це був Віктор Ющенко, нас супроводжувала Оюля Тимошенко. Прем'єр напружений, почав казати, що кожен день шахтарі касками стукають, заважають працювати. Юркін спокійно відповів: «Вигляньте у вікно. Ви говорите про шахтарів, які у вас тут постійно сидять, а ми атомники, коли йдуть переговори, вони мовчать». До того ж ми не просто вимагали погашення зарплатної заборгованості, ми прийшли з пропозиціями, як вийти з цієї ситуації. Тоді розуміння було досягнуто, протокольно записано усі наші пропозиції, були дані вказівки і, спираючись на доручення прем'єр-міністра, ми почали діяти далі й отримали результат: було скасовано в атомній галузі взаємозаліки, погасили заборгованість із зарплатної плати, збільшили посадові оклади і тарифні ставки. Вийшли на колективний договір з НАЕК.

Те, що навіть у напруженій ситуації Юркін ніколи не втрачав голову, мабуть, така якість дається з народження, бо десь придбати її неможливо. А вміння переконувати? Дуже важко було протистояти його аргументам. Я у нього намагався вчитися, сьогодні це мені допомагає при вирішенні різних питань. Я би це назвав: «школа Олександра Юркина». Світла пам'ять про нього залишиться у багатьох колег, з якими він працював, назавжди.

Павел ПРУДНИКОВ, заместитель Председателя Атомпрофсоюза: «Молодежь называла его «Папа Юркин»

Недавно я приехал с закрытия 16-й Спартакиады Организации молодежи Атомпрофсоюза. 16-й! А первая у нас была в 2001 году, там же, в Южноукраинске. Сейчас у меня на рассмотрении лежит программа 14-го форума Организации молодежи Атомпрофсоюза. Уже 14-го. Каждый год проходят конкурсы профессионального мастерства, организованные ОМ, конкурсы научных докладов. В коллективных договорах всех предприятий есть разделы по работе с молодежью.

Сегодня кажется, что так это было всегда и воспринимается как должное. Однако в 2000 году, когда по инициативе Александра Валентиновича Юркина в Атомпрофсоюзе только создавалась молодежная организация (изначально ее назвали «Союз молодежи Атомпрофсоюза»), все было не так однозначно. Задавалось много вопросов: а зачем организация молодежи, а почему не организация пенсионеров или организация женщин? И только благодаря настойчивости, энергии, абсолютной убежденности Алек-

сандра Валентиновича в том, что именно молодежный ресурс даст новый толчок дальнейшему развитию Атомпрофсоюза, только это смогло «застроить» ситуацию таким образом, что эта идея победила.

Первые шаги были очень непростыми. С трудностями проходили первые мероприятия, когда выстраивалась сама структура молодежной организации, создавались первые советы молодежи на предприятиях атомных электростанций, ВостГОКе, в наших институтах. Было много непонимания, а то и прямого сопротивления. И лишь то, что за спиной молодежной организации стоял сам Юркин, стало определяющим фактором успешной реализации проекта по развитию молодежного движения в Атомпрофсоюзе.

Александр Валентинович был не только «отцом-основателем» молодежного движения, он очень любил свое детище. Не случайно молодые с любовью называли его «Папа Юркин». Он радовался каждой победе, каждому успеху ОМ, помогал пережить трудности и

неудачи. Каждый Форум организации молодежи для него был праздником, на который он приглашал (и приезжал!) выдающихся профсоюзных деятелей со всех стран СНГ: Беларуси, Молдовы, Казахстана, Узбекистана, России и т. д. Но не только. Приезжал сам Генеральный секретарь IСЕМ Фред Хиггс (сегодня уже покойный). Прилетал сам Президент IСЕМ Джон Мейтланд из далекой Австралии. Проводил в рамках молодежного форума круглый стол «Вопросы и ответы» тогдашний президент НАЭК «Энергоатом» Сергей Тулуб, заместитель министра топлива и энергетики Украины Николай Штейнберг. Это действительно было событие — и для молодежи, и для самого Александра Валентиновича, и для отрасли.

Юркин подпитывался от молодежи энергетикой, новыми идеями. Он и сам был «по-юношески» всегда открыт новому и все новое схватывал на лету. Отовсюду брал все самое передовое и интересное.

Организация молодежи сегодня, без сомнения, одно из приоритетных направлений в деятельности Атомпрофсоюза. Целесообразность существования ее уже не оспаривает никто. И все мероприятия, которые проводит Организация молодежи, продолжают поддерживаться, и организационно и

финансово. Молодежные лидеры становятся лидерами и всего нашего профсоюзного движения. Одним словом, то, что Александр Валентинович тогда засеял, сегодня дало всходы.

Співчуття

Уважаемый Валерий Алексеевич!

Примите соболезнования и передайте, пожалуйста, слова поддержки от работников химической, горной и нефтяной отрасли Беларуси в связи со скоростной кончиной Александра Юркина.

Светлая память об этом прекрасном человеке будет в наших сердцах и нашей памяти!

Светлана КЛОЧОК,
председатель Белхимпрофсоюза
Валерий ТИТОВ,
заместитель председателя
Белхимпрофсоюза

Члены Профсоюза работников нефтяной и газовой промышленности Азербайджана глубоко скорбят в связи с кончиной дорогого Александра Валентиновича Юркина.

Александра Валентиновича хорошо знали и ценили в профсоюзах республики, он поддерживал связь с нами до последнего времени.

Мы потеряли большого друга, талантливого организатора, единомышленника и просто достойного человека. Он много сделал и в профсоюзах и для профсоюзов, чему мы являлись свидетелями. Именно при нем зародилась дружба между нашим Профсоюзом и Атомпрофсоюзом Украины.

Выражаем искренние соболезнования членам семьи, родным и близким Александра Валентиновича. Память о нем будет жить в наших сердцах!

Джахангир АЛИЕВ,
Председатель РК Профсоюза
работников нефтяной и газовой
промышленности Азербайджана
г. Баку, 10 сентября 2018 года

Центральный комітет Профспілки працівників радіоелектроніки та машинобудування України висловлює глибоке співчуття рідним, близьким і колегам з приводу тяжкої втрати — передчасної смерті Юркина Олександра Валентиновича.

Світла пам'ять про Олександра Валентиновича, який усе своє життя присвятив служінню людям, назавжди залишиться в серцях тих, хто мав щастя працювати і спілкуватися з ним.

ЦК Профспілки
«Радіоелектроніка» України

Валерію Матову,
Женева, 11 вересня 2018

Президенту
Профспілки атомної енергетики
і промисловості України
Київ, Україна

**Лист співчуття Глобального Союзу
IndustriALL у зв'язку зі смертю
Олександра Юркина**

Шановний брат Валерій,
Цим листом я, як Генеральний Секретар Глобального Союзу IndustriALL, висловлюю глибокі співчуття всім братам та сестрам Атомпрофспілки у зв'язку зі смертю брата Олександра Юркина.

Наші сердечні співчуття також передаємо членам родини Олександра.

Ми віддаємо шану його життєвому шляху, його відданості та безцінному внеску у профспілковий рух України та у світі. Ми високо цінуємо його служіння як Голови Атомпрофспілки з 1992 по 2004 роки, його невтомну боротьбу як високопрофесійного профспілкового організатора і роботу з розвитку міжнародної солідарності.

Ще ми відзначаємо його лідерські здібності на посту Президента Регіональної організації по Східній Європі, Центральної Азії та Закавказзя і Віце-президента по цьому Регіону в IСЕМ. Він також був ініціатором проведення Всесвітніх Конференцій IСЕМ з питань наслідків Чорнобильської катастрофи в Україні.

Ми сумуємо у зв'язку із втратою профспілкового лідера та друга.

Вальтер САНЧЕС,
Генеральний Секретар

Андрей МРОСТ, бывший Секретарь Региональной Организации IСЕМ по Восточной Европе, Центральной Азии и Закавказью; бывший директор по СНГ Международной Конфедерации Профсоюзов: «Никогда и никто на пространстве СНГ не использовал более эффективно международные ресурсы для отстаивания интересов членов профсоюза»

На снимке 1996 года слева направо: Петер ШМИТТ (Peter Schmitt), Андрей МРОСТ (Andre Mrost), Вик ТОРП (Vic Thorpe), Александр ЮРКИН (Alexander Yurkin) в Славутиче перед открытием Конференции IСЕМ «Чернобыль: 10 лет спустя»...

За время моей работы в IСЕМ/IСЕМ и затем в МКП, с 1990 по 2010 годы, я сотрудничал и общался примерно с 40 лидерами профсоюзов из всех 15 республик бывшего СССР, и по крайней мере с 15 председателями национальных профцентров из этих стран. Самым талантливым и креативным из них был Александр Юркин — человек РАЗВИТИЯ, с редкой интуицией и даром стратегического мышления. Можно привести массу примеров в подтверждение этого. Остановлюсь лишь на одной грани его таланта: международной работе.

Несмотря на то, что Александр работал в довольно закрытой от международного сотрудничества сфере, и его знакомство с IСЕМ было практически его первым международным контактом, он быстрее и лучше всех старожил-международников понял две вещи: что такое эпоха глобализации и какова роль международной солидарности в практической профсоюзной работе в эту эпоху. На первом же международном мероприятии IСЕМ, куда Александр попал не без труда (пришлось вызывать на работу французского консула в Киеве в субботу), — Всемирной конференции IСЕМ по энергетике в Париже в 1994 году, — еще не совсем до конца понимая, что такое IСЕМ, Александр попросил слово, обрисовал ситуацию в атомной энергетике Украины и проблемы профсоюза (кажется, по памяти, в тот период были задержки зарплат, и бартерные расчеты за отпускаемую энергию ставили отрасль на грань финансового и технологического краха), а затем обратился к Конференции с просьбой принять особую резолюцию по ситуации в атомной энергетике Украины. Участники удивились поведению новичка, но резолюцию поддержали и приняли. Единственную резолюцию по одной отрасли в одной стране. Не знаю точно, что потом сделал Александр с этой резолюцией, но Юркина в IСЕМ/IСЕМ запомнил.

С тех пор ни одна конференция по энергетике и ни один Конгресс IСЕМ не обходился без специальной резолюции, подготовленной Атомпрофсоюзом в интересах своих членов, а Атомпрофсоюз больше никогда не сходил с повестки дня в деятельности Интернационала. Все это не дается просто так: Саша буквально пытал меня, Пи-

тера Шмитта, Вика Торпа и других IСЕМовцев своими постоянными вопросами: а как это делается в немецких профсоюзах? а в английских? а в скандинавских? Мне приходилось специально готовиться к встречам с ним. И эти наши постоянные мозговые штурмы: у него в кабинете, в моем офисе в Москве, в нашей штаб-квартире в Брюсселе, в гостиницах, поездах, самолетах, машинах, или даже во время застолья, уединясь где-нибудь в сторонке. С ним было всегда интересно. И результаты не заставили себя ждать.

В середине 90-х на всем пространстве бывшего СССР люди страдали от задержек зарплат. Многие смотрели в сторону боевых профсоюзов горняков. Но первым профсоюзом, заставившим правительство вернуть людям долг, стал Атомпрофсоюз... не имевший по закону (в отличие от горняков) права на забастовку! Была придумана и реализована умная схема, где мирные протесты атомщиков Украины европейские профсоюзы готовы были поддержать массовым пикетированием посольства Украины по всему континенту: «Голодный атомщик — новый Чернобыль!»

Но до пикетирования не дошло — правительство решило не связываться с профсоюзом с подобными международными связями, и долги атомщикам вернули... (Потом приходил народ и из других профсоюзов записываться «в атомщики» с надеждой, что зарплату и им вернут).

Особняком стоит тема решения проблем при закрытии ЧАЭС.

Вдумайтесь только: в Киев были приглашены (и организованы) две целевые международные (глобальные) конференции IСЕМ, посвященные судьбе ЧАЭС, несколько специальных резолюций, и, наконец, брифинг со стороны профсоюзов президентов США и Франции, премьер-министров Великобритании, Канады, Японии, канцлера ФРГ по Чернобыльской проблеме перед встречей G7+ Россия по ядерной безопасности в Москве, после чего мировые правительства и доноры наконец-то поняли: ЧАЭС — это не ящик стола, который можно закрыть и отложить; ЧАЭС, даже и остановленная, потребует внимания высококвалифицированного персонала, и этому персоналу надо создать комфортные условия жизни и работы.

А дальше было посещение Генсеком IСЕМ ЧАЭС и беседа с вице-премьером правительства Украины по ТЭКу Юлией Тимошенко, где Атомпрофсоюзу было выговорено право участвовать в работе межправительственной комиссии международных доноров по условиям закрытия ЧАЭС. Беспрецедентно! Никогда и никто на пространстве СНГ не использовал более эффективно международные ресурсы для отстаивания интересов членов профсоюза. И не случайно именно Александр Юркин стал первым Президентом Региональной Организации IСЕМ по Восточной Европе, Центральной Азии и Закавказью (РО) и Вице-президентом IСЕМ. Свое понимание роли международной профсоюзной солидарности Александр успешно реализовал и внутри нашего региона: был ли «наезд» на первичку Белхимпрофсоюза в Солигорске, или на председателя профсоюза химиков в Молдове —

Президент Региональной Организации IСЕМ Александр Юркин организовывал кампанию международной поддержки и, если требовали обстоятельства, бросался на поддержку и сам. Авторитет Александра в семье IСЕМ был непререкаем.

А еще он был смел, и его необычный взгляд на суть проблемы иногда поражал и не всем нравился. Помню, как на одном из молодежных слетов (которые он тоже превратил в международную площадку дружбы, обучения и диспутов), выслушав острую критику кадровой политики профсоюза со стороны «желторотой» молодежи, он встал и в присутствии старшего поколения профактива сказал буквально: «Решение проблемы кадров не решается подготовкой молодежи. Надо освободить место для молодежи, чтобы старшее поколение не боялось уйти на мизерную пенсию и потерять качество жизни». Этим он и собирался заняться вплотную на посту председателя ФПУ...

Но это уже другой рассказ. В котором, можно сказать, он был человеком чести — он привел сотрудника, который подвел организацию, значит он, приведший, должен подать в отставку. Напрягите память: много ли из политиков и общественных деятелей последних десятилетий были морально готовы на такой поступок? Многие ли его совершили?

Я помню его вне работы — хлебосольного, веселого, всегда готового к шутке, хохме, дружескому застолью, всегда душа компании. Одни «дни Василя» чего стоили — сколько юмора, смеха, внимания и добрых чувств... Таким он и останется в моей памяти, Александр Валентинович Юркин, коллега и сильный друг в моей жизни.

Петер ШМИТТ, бывший координатор IСЕМ/IСЕМ по Центральной и Восточной Европе

«В память Александра Юркина. В начале 90-х мы ездили вместе через закрытые — почти пустынные — Чернобыльскую зону и Припять. Со слезами на глазах мы думали о том, как создать новое будущее из пепла прошлого — солидарность и справедливость всегда были важны для тебя. Ты был хорошим человеком, которого нам будет не хватать, но мы будем тебя помнить».

Вик ТОРП, бывший Генеральный Секретарь IСЕМ

«Я пишу с печалью об уходе чудесного и мужественного товарища, и одновременно с благодарностью, что жизнь Александра Юркина состоялась».

Я помню силу его духа и лидерства в Международной федерации профсоюзов работников химической, энергетической, горнодобывающей промышленности (IСЕМ) в качестве Президента Региональной Организации IСЕМ по Восточной Европе и Вице-президента этого Интернационала. Его жизнь и работа стали залогом того, что многие тысячи простых работников получили надежду и силу, чтобы организовать свои собственные демократические организации. Его личное участие помогло отвести угрозу многим жизням во время памятной ядерной трагедии Украины. Это была его судьба возглавлять рабочее движение Украины во времена колоссальных вызовов и перемен. Это было удачей для всех его товарищей, что он был лидером профсоюза с твердыми принципами и способностью решать проблемы. Те, кто работал с ним, будут вспоминать его проницательную аналитику и постоянную готовность к шутке. Его будет очень не хватать всем, кто имел бы честь его знать и работать с ним».

Сергій КОНДРЮК, екс-заступник Голови ФПУ: «Він був Прометеєм профспілкового руху»

Коли згадує Юркіна Александра Валентиновича, то найперше — це його ПОЗИТИВІВІСНІСТЬ та неймовірну результативність у розв'язанні проблем.

Уже в перші місяці після свого обрання Александр Юркін проявив себе як неординарний керівник. Так, усі чекали скорочення фахівців апарату ФПУ, а він, натомість, приймає кардинально інше рішення — розгортається мережа регіональних представників ФПУ: з питань колективної роботи, з безпеки праці та правовиків. І в найкоротший час вони ефективно запрацювали.

Усі очікували, що розпочнуться ущільнення працівників у кабінетах і передача, як це водилося, звільнених приміщень в оренду, а він приймає кардинально інше рішення — проводить фактично капітальний ремонт всього Будинку профспілок, встановлює комфортні норми «розселення» усіх фахівців ФПУ і дорушає встановити (на той час дивина) кондиціонери у кожному кабінеті працівників (до цього кондиціонери стояли тільки у кабінеті профбосів). Неочікувані «бонусом» стали сучасні туалетні кімнати у Будинку профспілок.

Було повністю замінено ще радянські меблі на сучасні офісні. Але особливу заздрість, навіть у наших соціальних партнерів — роботодавців та чиновників міністерств, спричинило встановлення КОЖНОМУ працівнику сучасного комп'ютера та ще й з принтером, організація внутрішньої комп'ютерної мережі. Працівники апарату ФПУ (усі без винятку!) отримали майже подвійне збільшення оплати праці. На все знайшлися кошти, бо Юркін був не тільки визначним профспілковим діячем, а й людським керівником і талановитим господарем. Плильність кадрів профспілкових фахівців упала до нуля.

За таких умов хотілося долати нездоланне, у найкоротші терміни та максимально виконувати завдання «справді нашо-го» Голови ФПУ. Збільшено ефективності в роботі сприяли численні сучасні новачки: селекторні наради з регіонами, електронний документообіг, вивчення зарубіжного досвіду усіма фахівцями, кому це було необхідно, а не лише високим начальством.

Досі із захватом згадує «десанти» ФПУ в регіони, коли декілька(!) автобусів фахівців та голів галузевих ЦК виїжджали в ту чи в ту область для безпосереднього вирішення місцевих проблем, надання консультації, популяризації профроку і детального звітування про результати роботи ФПУ.

Ідеї, ініціативи, альтернативи, новітні законодавчі пропозиції з усіх сфер правозахисної діяльності, фундаментальні всеукраїнські та міжнародні круглі столи й науково-практичні конференції стали нормою вже небуденного життя національного профспілкового штабу.

Принципово новий авторитет ФПУ вимушені були визнати й урядовці, і роботодавці, які стали частими гостями на профспілкових заходах із захисту прав та інтересів співчужанив. Заступники міністерств почали ходити до ФПУ «як на роботу». З іншого боку, без представників ФПУ міністри не проводили жодної наради з соціально-економічних питань, а тим паче не приймали жодних рішень без погодження з ФПУ. Саме Александр Юркіну національне профб'єднання завдячує тим, що, врешті-решт, ФПУ визнали міжнародні профспілки.

На жаль, робота з профспілкового відродження, виснажила більшою мірою через супротив «багатоликих попутників», зрада одних «колег» і пасивне відсадженовство в куцах інших, які з легкістю залишили його вже на початку скрутних часів, була для нього страшним ударом та підірвала його здоров'я. Думаю, Александр Валентинович Юркін ще міг би багато зробити на профспілковій ниві.

І хоча його ім'я пішло у забуття в окремих колах ФПУ, пересічні члени профспілок з регіонів, його підлеглі в апараті ФПУ пам'ятатимуть Александра Юркіна з любов'ю і повагою. У пам'яті народній він залишиться справжнім національним профлідером, капітаном, з яким були не страшні шторми і хотілося вирушити в будь-яке профспілкове плавання.

Марія ГРИЦЕНКО, голова ППО ФПУ: «Був вимогливим керівником, але водночас чуйним і людям»

Я запам'ятала Александра Валентиновича, коли він був ще головою Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості. Насамперед пригадується такий випадок. Якось, перед святом 8 Березня, він особисто зі своїми заступниками накупив квітів і привітав усіх жінок сьомого поверху, на якому були кабінети ЦК Атомпрофспілки. Заходили до кожного кабінету, не лише свого апарату, інших центральних комітетів. Александр Юркін часто був ініціатором таких дій. Він шанували людьми і робив це дуже красиво.

Коли Александр Юркін став Головою Федерації профспілок України, він уперше в історії

Федерації ввів посаду керівника апарату ФПУ. Очолила цю посаду Васильова Зоя Миколаївна. І ця робота стала помітною, навіть у плані проведення різноманітних заходів з нагоди свят. Були чудові «новорічні вогниці», на які, завдячуючи Александру Валентиновичу, запрошували відомих співаків і артистів, танцювальні колективи. І робилося це не лише для членів Президії, як раніше, а для усіх працівників апарату.

Я на той час була головою профспілкового комітету. Скажу, що мені було важко, оскільки я обіймала ще посаду головного юрисконсульта, і треба було постійно готуватися до судових процесів, відстоювати майно Федерації, тоді

Сергій УКРАЇНЕЦЬ, экс-заступник Голови Федерації профспілок України: «Юркін був лідером, який на десятиліття випередив свій час»

Александр Юркін приніс у Федерацію профспілок України мобілізуючий дух профспілкової єдності і солідарної підтримки. Він був менше керівником, а більше лідером, який на десятиліття випередив свій час. Лідером, який слухав і чув первинні організації, висував ідеї, сміливо брав на себе відповідальність, гуртував людей і вів за собою.

Він надзвичайно добре розумів, що робота профспілок має сенс лише тоді, коли вона приносить користь конкретній людині, коли вона захищає права конкретного працівника. А в цьому, хоч би якою була сильною окрема профспілка, сама по собі профспілкова організація не зможе досягти таких результатів, які можливі лише завдяки спільним солідарним діям. Саме

тому лідер ФПУ згуртував галузеві профспілки і прискорив вступ ФПУ до світової профспілкової сім'ї — Міжнародної конфедерації вільних профспілок.

Надзвичайно зусилля Голови ФПУ Александра Юркіна вартує організація масових протестних спільних виступів, усіх українських профспілок, у 2006 році проти шокового три-чотирикротного підвищення цін на газ (тоді було збільшено ціну на імпортований газ більш ніж на 60%), на електроенергію та комунальні послуги. Це стало поштовхом до страйку. Це підвищення тарифів спричинило надзвичайний протест у суспільстві. Федерація профспілок України організувала мітинг проти рішення тоді НКРЕ, адже уряд порушив законо-

давство, за яким мав би погоджувати підвищення тарифів з профспілками (таке положення передбачено у Генеральній угоді, підписаній Кабінетом Міністрів, профспілками та організаціями роботодавців).

Нагадаю, у травні на Майдан Незалежності вийшли 50 тисяч спільчанив. Але уряд вирішив відмовчатися і не помітити цього виступу профспілок. Тоді, через місяць, профспілки зібралися на силі і вивели на протест вже 100 тисяч людей! А також десятки тисяч вийшли на протестні акції в областях. І профспілки таки змусили владу здатися. Саме тоді, за часів успішних солідарних масових дій, організованих Александром Юркіном, суспільство заговорило про професійні спілки словами вдячності.

Валентин ПОЖИДАЄВ, завідувач відділу організаційно-інформаційної роботи Професійної спілки охорони здоров'я України: «Людина творча у вирішенні будь-якої проблеми»

Хотів би виділити вміння Александра Валентиновича творчо підходити до будь-якої справи і вміння зарядити на виконання цієї справи інших.

Уперше ми з Александром Юркіном зустрілися, коли я був членом Президії ФПУ, а Александр Валентинович тільки створив профспілку атомників і подав документи на вступ її в ФПУ. Я був одним з тих, хто голосував проти прийому профспілки до складу ФПУ. Мотивував тим, що, в принципі, вже є профспілка енергетиків, і не варто ділити профспілку енергетиків «на складові». На другий день після Президії ФПУ Александр Валентинович зайшов до мене, і ми з ним дуже довго спілкувалися. Він обстоював свою позицію, у

дечому мене переконав і я почав дивитися на речі по-іншому. Наступного разу я вже голосував за прийом Атомпрофспілки до ФПУ.

Під час подальшого спілкування з Александром Валентиновичем, коли ми вже працювали разом, я остаточно переконався, що він людина творча. Уміє переконавати й об'єднувати однодумців у вирішенні будь-якої проблеми. Водночас, і це мені в ньому подобалося найбільше, коли у нього з'являлися опоненти, він намагався зрозуміти, чому вони такої думки і виступають проти. Зустрічався з ними, розмовляв, а потім аналізував, що можна змінити у своїй ідеї і пропонував їй вже з урахуванням слушних думок опонентів.

Григорій ОСОВИЙ, Голова Федерації профспілок України: «Його визначна риса — вміння переконувати»

Коли ми зібралися з колегами поміжні Александр Валентиновича, говорили, що нам треба більше повертатися до моралі, до християнських цінностей, до розуміння сенсу людського життя. І гідно віддавати гідній людині останній уклін, гідними справами, якими вона займалася.

Наші роки співпраці могутні згадати лише світлим спогодами. Повага культується завжди до людини, яка цілеспрямована. Яка виступає з лідерськими інноваційними пропозиціями. Яка може згуртувати і впевнити. А Александр Валентинович мав надзвичайну силу переконання. Він умів надихнути людей ідеєю, сконсолідувати їх і повести за собою.

Так, коли Александр Юркін ініціював створення Атомпрофспілки, спочатку порізному сприймалася його ідея мати щось власне для атомників. Я тоді вже був заступником голови Федерації, достеменно знав організаційні питання, бо в мене був блок соціально-економічний, бачив, з якою настроєженістю ставилися колеги з Ради голів профспілкових комітетів (потім ФПУ) до того, щоб «дробити» профспілки. Бо тоді вже була профспілка енергетиків, і в її складі перебували атомні електростанції, їх первинні організації.

В подальшому історія підтвердила доцільність такої організації і такої формули.

Атомники за короткий час змогли стати взірцем нових трендів у профспілковому русі. Я вважаю, що Атомпрофспілка і сьогодні в авангарді. Це і молодіжна рада, і система управління, діалогівостя, конструктивність, рішучість. Коли є потреба виходити на мітинг, організувати людей, Атомпрофспілка дуже мобільна і швидко на підйом. Виступає єдиним організмом. Те, чого ми бажали б для багатьох інших профспілок.

У Юркіна було кредо, як керівника: «турбуєся про людину праці, якщо ти хочеш організувати команду і повести її за собою». Він створив працівникам належні умови праці, і люди відчували турботу про себе.

Щодо нас, заступників, якими він запропонував з ним працювати, коли його обрали, то нам імпонувало те, що він не втручався директивно у наші роботи. Водночас стимулював до того, щоб ми

самі ініціювали те, що може дати додану вартість праці профспілок, — її публічності, відомості, активності, суспільного сприйняття, як найбільшого громадського об'єднання України. Гарну ініціативу Александр Юркін завжди активно підтримував, програми, плани. Кошти, казав, для доброї справи знайдуться.

Його уміння переконувати зіграло надзвичайну роль. Під час Помаранчевої революції 2004 року Будинком профспілок перебував у епіцентрі подій, як і в Революцію Гідності, профспілки мали визначитися зі своїм ставленням, наскільки цілі революції сприймалися трудовими колективами, представниками яких є профспілки. Була досить непряма ситуація у відносинах із штабом революції, людьми, які організовували цю справу. Тоді чулися, навіть, посили: а давайте зруйнуємо радянські профспілки і вибудуємо щось нове. Могло відбуватися адміністративне реформування професійних спілок, я б сказав, волонтеристське втручання у справи самоврядної організації. Однак від непорозуміння ми змогли й досить короткий термін діяти до співпраці. Александр Валентинович увійшов у трійку координаторів, які здійснювали комунікацію між Федерацією профспілок, всіма центральними комітетами профспілок і штабом революції. А я брав участь у тій же через те, що був першим заступником Голови ФПУ за функціональними обов'язками.

Тоді ми, фактично, упередили захоплення Будинку профспілок, і я віддаю належне Александру Валентиновичу. Він достатньо мудро і коректно знаходив і доносили посили від профспілок до штабу. І було віднайдене порозуміння, і по завершенні подій було введено Федерації профспілок було звільнено, і штаб, навіть, відшкодував певні збитки, завдані під час революції.

Александр Юркін мав надзвичайну рису в характері — наполегливість. А тому вигравав речі, які, здавалося, вже програли. Наприклад, коли йшлося про майбутнє Жовтневого палацу. Хтось доніс Президенту України Віктору Ющенку, що на цьому місці, де розташовано нинішній Жовтневий палац ФПУ, знаходився КДБ, і в підвалах будівлі розстріляні десятки лю-

дей, невинні політв'язні, і це місце не можна використовувати як заклад мистецького та культурного спрямування, тут треба зробити музей репресій. Ця ідея настільки швидко була поширена і заволоділа умами, дійшла до Президента України, що вже почав готуватися указ чи рішення стосовно перетворення Жовтневого палацу на музей. Здалося б, усе вирішено, тим паче версію цю історії підтвердили.

Але Александр Юркін наполіг на тому, щоб самим пересвідчитися, вивчити факти. Почали розшукувати інформацію в архівах. У різних структурах, у тому числі і СБУ. І ми віднайшли документи, які підтверджували, що на місці Жовтневого палацу нічого подібного не було, на місці профспілкового палацу не відбувалося жодного терору.

Це була одна справа — з'ясувати, а друга — як донести до Президента, що є спроби сфальсифікувати історію. Александр Валентинович зі мною поділився, як він Віктора Андрійовича на якомусь полігоні наздоганяв, зміг переконати його охоронців, щоб допустили. Він потім розповідав, як Віктор Ющенко сказав: сідай у машину, дорогою розкажеш. Він йому вручив і жсеркопії архівних документів, розповів про фальсифікацію.

Так було знято питання про палац. А могло бути інакше, якби не наполегливість Александра Валентиновича, реальність: на слух і на візу жодних фактів не сприймав і, звичайно, сміливий.

Сміливо і достатньо професійно вивів Александр Юркін ФПУ на міжнародну арену. І хоча вже до нього було розпочато переговорний процес щодо входження Федерації профспілок України до Міжнародної конфедерації профспілок, але треба було завершити цей процес і підтвердити спроможність ФПУ бути членською організацією МКП, Паневропейської регіональної ради.

Це було входження не для ритуалу чи підтвердження статусу. А для запозичення і впровадження нового досвіду. Александр Валентинович дуже активно опікувався цим питанням. Його також цікавили міжнародні колеги, згадує лише добрими словами.

теж було багато майнових позовів. Було важко поєднувати таку роботу з громадською. І я вирішила скласти з себе обов'язки голови профко-му. Але коли я про це відверто сказала Александру Валентиновичу, він спокійно вислухав і якось дивно посміхнувся. Незабаром відбулося святкування Нового року, і відзначення працівників, як це заведено, нагородами і грамотами. Мені єдиний вручили нагородний знак ФПУ «Профспілкова звिताга». Це була особиста ініціатива Голови Федерації Александра Юркіна. Таким чином він хотів зацікавити мене як людину залишитися на профспілковій посаді. І досягнув цього. Відчувачути таке ставлення керівника, в мене більше не було намірів полишити профспілкові обов'язки, бо мені дали відчуття своєї значимості. І по сьогодні, вже 16 років, я очолюю ППО ФПУ.

Александр Валентинович був вимогливим керівником, у тому числі вимогливим до себе, але водночас був тонким психологом, вивчав людей і розумів кожного. Вітався з кожним, ці-

кавився проблемами, допомагав, виділяв матеріальну допомогу, був дійсно людям. І колектив згуртувався навколо нього. Хотілося гори перевернути, бо таке його ставлення. І в апараті його шанували. Та й було за що. Бо він як ніхто зробив стільки для апарату у плані поліпшення умов праці.

За ініціативи Юркіна було облаштовано сучасний прес-центр з прапорами і емблемами Федерації. Звичайно, це додало іміджу нашій організації. Ми стали запрошувати до нас видатних людей, громадських діячів. У прес-центрі відбувалися брифінги керівників ФПУ.

Люди згадують Александра Юркіна лише теплим словом. На жаль, він пішов рано на пенсію. Йому б ще працювати і працювати, адже роботу знав, профспілкове середовище, міг порушити будь-які проблеми, також і перед міжнародною спільнотою. Можливо, і прожив би довше... Бо потенціал у нього був колосальний.

Михаил УМАНЕЦ, экс-председатель Государственного комитета Украины по использованию ядерной энергии (1992–1996 годы), заслуженный энергетик Украины: «Я хотел бы назвать его своим другом»

Александр Юркин жил и работал в очень непростое время. К сожалению, непростое время продолжается и сейчас. И в то непростое время Александр Юркин был на передовой. Достаточно сказать, что он и его команда создали Профсоюз атомной энергетики и промышленности Украины. В принципе, именно ему принадлежит эта честь. Конечно, украинский осколок организации профсоюза атомщиков СССР был достаточно мощным, и не было сомнений в том, что такой профсоюз в Украине будет существовать и что он займет одно из ведущих мест среди профессиональных союзов страны. Но был ли бы он таким? Ставил ли такие задачи? Я хочу с великой благодарностью сказать: Атомпрофсоюз Украины оправдал мои лучшие надежды, и, может быть, только благодаря ему сегодня в Украине мы пока еще имеем живую и единую атомную отрасль. А в 90-е, в пору всеобщей перестройки и реформирования, одной из тенденций было желание растащить единый атомный энергетический комплекс по региональным квартирам, и даже попытка приватизации атомных станций. Ведь электроэнергия, которую они вырабатывают, и тогда, и сейчас, ос-

тается конкурентоспособной. Нагреть руки на атомной энергетике пытались многие. И если бы в то время Атомпрофсоюз не противостоял группе сил, которая добивалась децентрализации атомной энергетики, то сегодня мы не имели бы многих атомных станций надлежащего уровня безопасности. Произошел бы развал всей электроэнергетики страны. К чести Атомпрофсоюза, на фоне тяжелейшей борьбы за сохранение отрасли, он умел и умеет отстаивать права трудящихся, что является его основной задачей.

Вообще моя жизнь очень тесно связана с профсоюзом. Я плотно работал с Александром Юркиным, потому что, когда создавался профсоюз, я был председателем Государственного комитета Украины по использованию ядерной энергии. Я наблюдал за тем, как во время этой нашей совместной работы проявились его лучшие качества. Прежде всего — способность организовывать людей, ладить с ними, способность находить грань в принятии каких-то соглашений. И сколько я помню, когда он со мной решал вопросы, для него всегда было самым важным — защитить коллектив атомщиков. Но, очевидно, не зря эта работа была

оценена по достоинству не только атомщиками, но и всеми профсоюзными организациями Украины. Атомщик стал председателем Федерации профсоюзов Украины. Очень жаль, что он так рано вышел из строя. Его энергии хватало бы еще как минимум на лет двадцать.

Я не так хорошо знал личную сторону его жизни. Тем не менее, я бывал у него дома, он был хорошим семьянином, семья его исключительно любила. Думаю, я имею право сказать, что мы дружили с Александром Валентиновичем Юркиным. Я хотел бы назвать его своим другом. В принципе, так оно и было. Хотя мы и не так часто встречались, но когда это происходило, то проявлялось такое уважение, такую симпатию и такое доверие, как близкие друзья.

Володимир УДОВИЧЕНКО, экс-мер м. Славутич: «Йому вдалося краще за інших спілкуватися з владою і знаходити консенсус»

Для всіх, хто знав Олександра Валентиновича, це особиста втрата. Що стосується мене, той шлях, який ми долали разом, у 1985–1987 і подальші роки — це були роки випробування. Усіх нас і за всіма цінностями: як фаховими, так і людськими. Олександр Валентинович завжди перемагав своїм професіо-

налізмом, спокоєм, урівноваженістю, людяністю у стосунках. І це запам'ятається на все життя.

Ним дуже багато зроблено, хоча не виміряєш якимись показниками його особистий внесок у розвиток атомної енергетики, життєдіяльності Чорнобильської атомної електростанції, героїчного колективу героїчних людей, які ціною свого здоров'я боронили Європу, світ. Про це, на превеликий жаль, сьогодні інколи забувають, але наше завдання — пам'ятати. Історія передається пам'яттю. Покоління в покоління. І ми будемо пам'ятати. Низький уклін і вічна пам'ять.

Олександр Юркин опинився і проявив себе у вирі подій, це був початок демократичних процесів в Україні. Було надзвичайно багато проблем. Було дуже багато нарад і спорів з колективами. І потрібно було віднайти відповідне рішення в тяжких умовах протестів, заборгованостей із зарплатної плати. Але Олександр Валентинович був упевнений, що усі перепони

можна подолати, і вселяв цю впевненість в інших.

Те, як він працював з людьми у своїй організації, було прикладом для наслідування для багатьох не лише профспілкових організацій, а й міських влад міст-спутників атомних електростанцій. А ми з Олександром Юркиним були прикладом конструктивної соціальної співпраці, бо завжди знаходили порозуміння і спільну мову. Тому що знали: від нас залежить якість життя людей. Чому йому вдалося краще за інших спілкуватися з владою і знаходити консенсус? Я думаю, це передусім через особисті риси характеру, і перш за все — комунікабельність. Я взяв сьогодні писати філософські формули. Одна з них банально проста, але, на мій погляд, надзвичайно важлива: усе починається, відбувається і завершується у сфері людських взаємовідносин і стосунків. Олександр Валентинович цієї філософії дотримувався абсолютно.

Іван ПРОКОПЕНКО, голова ППО Міністерства палива та енергетики України: «Створював у своєму колективі відчуття корпоративного духу»

Коли ще за часів Чорнобильської аварії утворювалася Атомпрофспілка, тоді ще був концерн Держкоматом, у цій була людяність, порядність, була енергія і задуми створити найкращу профспілку, що, зрештою, і вдалося. Той кістяк, хто її створював, це були люди з поривом, честю і гідністю, і гордістю за свою країну, атомну енергетику, промисловість. З особливим ставленням до людей, з думкою створити більше для них необхідних благ, чи «надати надійний соціальний захист», як сьогодні кажуть.

Олександр Юркин намагався вирішити усі питання, з якими до нього зверталися люди. Не лише по роботі, а й особисті. Він ніколи нікому не відмовляв і за потреби брав тайм-аут у своїй роботі, час для вирішення цих питань. Вітав кращих, передових, не забував кожного поздоровити з днем народження. Виходив на вище керівництво, аби вирішити питання оздоровлення працівників. Організовував поїздки на навчання, на від-

починок, пленуми, де спілкувався актив, пізнавав один одного і вчився, брав нові ідеї і виклики, кращий досвід у роботі. З цієї ж метою вийшов на міжнародну арену. Він один з перших голів профспілки став спілкуватися з міжнародними профспілковими організаціями.

На навчаннях, на пленумах, після пленумів, завжди знаходив час поспілкуватися з усіма, хай це було і декілька хвилин, але вони пам'яталися. Створював у своєму колективі відчуття корпоративного духу. Це сьогодні так кажуть, а тоді цього слова не знали. Але він ще у той час розумів важливість корпоративної єдності і створював команду професійних працівників.

Я завжди його цінував і зараз згадую з великою повагою. Бо це була, дійсно, світла людина. Його видавали з Федерації профспілок, але це не його провина. Усі це розуміють, така була політична ситуація.

Михайло БОРИСЮК, заслужений енергетик України, почесний працівник атомної енергетики, керівник секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, учасник ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС:

«Його життя — це яскраві миті»

Він жив по-справжньому. Його життя — це будівництво Прип'яті і блоків Чорнобильської АЕС, виконання енергетичної програми країни, мобілізація молоді, соціальний захист атомників.

Спогад про Олександра Юркина — це спогад молодості, ностальгія за гідністю, шляхетністю, за чистим і світлим. Його такими словами і характеризували: честь, гідність, відданість, скромність, взаємовиручка, товариська підтримка, колективізм.

Працював у так званій час перебудови, на зламі двох епох, коли народжувалася нова держава — Незалежна Україна. Жив з душею і розумом. Повний гармонії і змісту. Олександр Юркин самовіддано, з усім своїм молодим запалом, брав участь у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. Молодь України йшла за ним і була на рівні поставлених завдань.

Важлива його заслуга в мобілізації та залученні після евакуації Прип'яті працівників до участі у найтяжчих і небезпечних роботах з ліквідації Чорнобильської аварії. Він працював нарівні з усіма. Не боявся радіації.

Заходи з організації побуту вахтовиків було виконано в строки. Введено в дію вахтові селища «Зелений мис» і «Білий пароплав». Ліквідатори отримали зручне житло і все, що необхідно для життя і роботи в екстремальних умовах.

Особлива його заслуга у створенні Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України. У створенні атомпрофспілки, атомспорту, інших організацій профспілки. І це тільки невеликі віхи його гідного життя.

Вічна йому пам'ять.

Василь КІСІЛЬОВ, колишній голова профкому ДНВП «Цирконій»: «Для Олександра Юркина були усі головними: і великі підприємства, і малі»

Зі скорботою дізнався про смерть першого Голови ЦК Атомпрофспілки України Олександра Валентиновича Юркина. Пам'ятаю його рішення і вміль керівником Атомпрофспілки, і потім, будучи Головою Федерації профспілок України, він вирізнявся сміливістю. У 2006-му Юркин не побоявся ні Президента, ні Кабінету Міністрів, вивів на Майдан 100 тисяч членів профспілок з усіх регіонів. В особі Олександра Юркина профспілки мали видатного керівника.

Але мені найбільше запам'яталася наша перша співпраця. У 90-ті, коли була заборгованість із зарплатної плати у атомників, а тоді тільки-но було створено профспілкову організацію, Юркин, який був Головою ЦК Атомпрофспілки, прийняв рішення про проведення атомниками акції протесту. Це була перша така акція атомників. Як відомо, атомникам не можна було страйкувати. Тоді вигадали незвичайну акцію протесту. Люди відпрацьовували, як належно, свій час, а потім ішли в намети і мітингували. І питання було вирішено. Я тоді вже до Олександра Юркина відчув надзвичайну повагу. У подальшому вона лише зміцнилася. Коли я вже був головою ППО ДНВП «Цирконій», брав участь у засіданні колегії у про-

фільному міністерстві. Міністром палива та енергетики України був Сергій Ермілов. На фоні шахтарів нас, з проблемами ДНВП «Цирконій», навіть не було видно. А Олександра Юркина міністр знав особисто. Я тоді попросив: Олександр Валентинович, допоможіть виступити. Написав записку у президію, що прошу надати слово, Юркин дописав щось від себе. І міністр погодився. Я тоді з великим задоволенням відчув, що для Олександра Юркина були всі головними: і великі підприємства, і малі.

А потім знову була заборгованість із зарплатної плати, і ми, члени Центрального комітету в Пушці-Водиці у Києві збиралися і вирішували, яку протестну акцію провести, аби міністерство відреагувало. Лунали різні пропозиції. Було багато галасу, рівненські атомники навіть заявили, що зупинять енергоблок. Зрозуміло, це було неможливо, до того ж була зима. Тільки Олександр Юркин зберігав спокій, вислухав усіх, було прийнято більш реальні для атомників пропозиції. Він відзнявся тим, що дослухався до думки кожного. Усі думки і зауваження приймалися до обговорення. А вже після цього робився правильний вибір.

Владимир ЧУРСИН, бывший руководитель «Атомпрофздравницы»: «Он был, если сказать в общем, — очень неравнодушным человеком»

Александр Юркин запомнился мне, прежде всего, по первой встрече. Это было, когда меня избрали председателем группом профсоюза ВостГОКа. Александр Валентинович зашел и спросил: «Ну, покажите мне того, кому повезло оказаться в должности председателя группкома?» Показался мне очень жизнерадостным, веселым и счастливым человеком. Был в то же время добрым. Неудивительно, что он был всегда душой компании, любил пошутить, но по-доброму. Его шутки всегда оставались шутками и никогда — насмешками.

Чрезвычайно хороший организатор, очень четко мог управлять дискуссиями. Особенно это качество было необходимо, когда на президиумах разгорались споры и горячие обсуждения. Александр Валентинович, который всегда внимательно всех выслушивал, подытоживал в конце: «ну а теперь в сухом остатке». Умел подвести итог и выбрать основное, и всем становилось ясной суть проблемы: почему, что обсуждали и что приняли.

Такой сложной профсоюзной организацией, как Атомпрофсоюз, где все председатели «первичек» являлись лидерами в своем, часто большом коллективе, и довольно часто амбициозные, не так просто управлять. Но на заседаниях, президиумах Александр Валентинович умел обеспечить хорошую дисциплину, определить правильный ход дискуссии. Всегда умел делать нужные акценты и находить правильные слова.

Очень мне импонировало, что он реагировал на любые вопросы, никогда ничего не отбрасывал, ни одного замечания, находил возможность выслушать каждого. А уже потом высказывал свое мнение.

В то сложное время, когда у нас на ВостГОКе не выплачивали зарплату, были забастовки, Александр Валентинович всегда помогал во всех вопросах. Организовывал встречи с руководителями профильного министерства. Он был, если сказать в общем, очень неравнодушным человеком. И с ним было очень хорошо и приятно работать. И результативно! При этом у него было ко всем одинаковое отношение. Конечно, нельзя сравнить маленькую профсоюзную организацию, где-то в заповеднике, или крупную, такую как на ЗАЭС, но в то же время вопросы маленьких организаций всегда тоже рассматривались. И в меру возможностей профсоюза решались. Всегда в интересах работников.

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Жиллянська, 5-б, оф. 5, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 590-18-22
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
http://www.atomprofspiika.info

Газета виходить щотижня

Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій

При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована
у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:

04073, м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14.

Тираж 5000